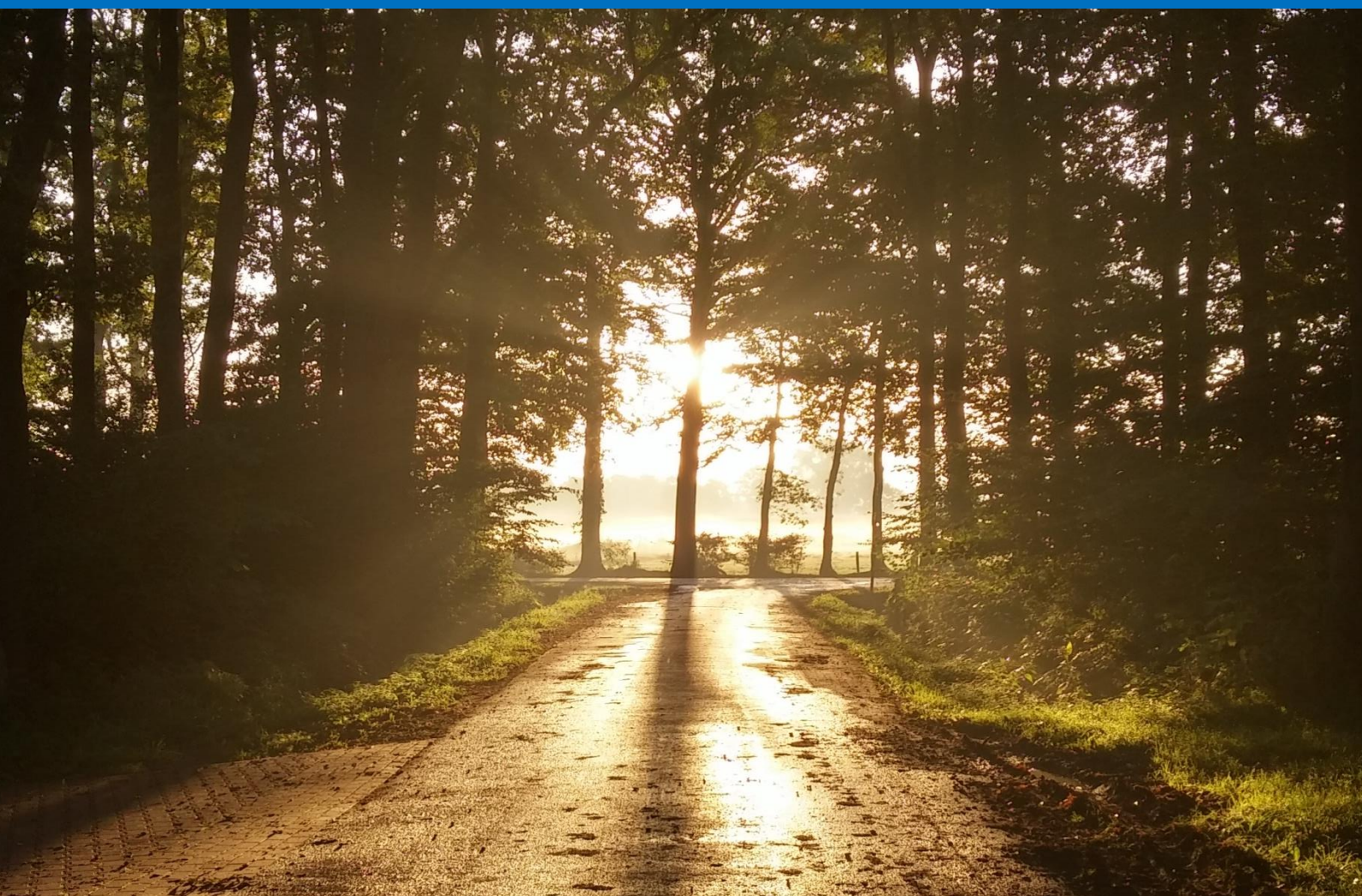

Actieprogramma

Recreatie & Toerisme in de gemeente Losser

09-03-2016

Inhoud actieprogramma

Inleiding	4
Projecten	5
Korte termijn: 1^e jaar	5
<i>Samenwerking en beleid</i>	5
1. Kijkje in elkaars keuken	5
2. Oprichting platform recreatie & toerisme	5
3. Cittaslow.....	5
4. Vrijtijdseconomie als werkgever.....	6
<i>Recreatief en cultureel aanbod</i>	6
5. Geopark Twente	6
6. Gemeentebrede evenementen- en cultuurkalender	6
7. Gidsen Losser	7
8. Smokkelen	7
9. Twentse Wandel4daagse	7
10. Mogelijkheden onderzoeken Sportnatuur.....	7
11. Grensoverschrijdend kunstweekend.....	8
12. Historie in de gemeente Losser	8
<i>Natuur</i>	8
13. Zandverstuiving Zandbergen in ere herstellen.....	8
14. Projectgroep Lutterzand	8
15. Dinkelevenement.....	9
16. Realisatie natuurgebied De Welp.....	9
<i>Kernen, wegen en routes</i>	9
17. Grensoverschrijdende fietsroute vanuit Overdinkel	10
18. Wegenbeleidsplan inclusief recreatieve infrastructuur	10
19. Knelpunten recreatieve infrastructuur	10
20. Parapluplan Losser	11
21. Smokkelen plein Kulturhus Overdinkel	11
22. Inrichtingsplan kern De Lutte.....	11
23. Kwaliteitsimpuls Glane	11
<i>Communicatie en promotie</i>	12
24. Besloten Facebookgroep recreatie en toerisme	12
25. Plattegrond Losser	12

26. Instameet	13
27. Online infrastructuur	13
28. Duitse vertaling promotiemateriaal	13
29. Evaluatie en communicatie Schatkamer van Twente	13
30. Inwoners ambassadeurs maken	14
31. Welkomspakket nieuwe inwoners	14
32. Bonnenboekje Losser	14
Middellange termijn: 2^e en 3^e jaar	15
<i>Samenwerking en beleid</i>	15
33. Regulier overleg platform recreatie & toerisme	15
34. Evaluatie en bijstellen actieprogramma	15
<i>Recreatief en cultureel aanbod</i>	15
35. Evenementen: midzomernachtloop en tour de natuur	15
36. Ontsluiting vuilnisbelt Tiekerveen Overdinkel tot belevingstuin	15
37. Reünieproject	16
38. Elkweervoorzieningen	16
<i>Kernen, wegen en routes</i>	16
39. Fietsvriendelijke route Losser - Enschede	16
40. Wandel – en fietsroute Losser – De Lutte - Lutterzand	17
41. Grensoverschrijdende mountainbikeroute	17
42. Voortzetting plannen Losser, De Lutte en Glane	17
<i>Communicatie en promotie</i>	17
43. Evaluatie van promotie en communicatie	17
Lange termijn: 4^e en 5^e jaar	18
<i>Samenwerking en beleid</i>	18
44. Twentebrede samenwerking	18
45. Evaluatie en nieuw actieprogramma	18
<i>Kernen, wegen en routes</i>	18
46. Drielandsteen bereikbaar voor wandelaar	18
47. Twents wandel- en fietsnetwerk	18
Financiën	20

Inleiding

Dit gezamenlijke actieprogramma is tot stand gekomen naar aanleiding van het plein recreatie en toerisme in de gemeente Losser op 21 januari 2016. Diverse partijen, variërend van agrariërs tot horecaondernemers, cultuur en dorpsraden, hebben op het plein ambities uitgesproken en projecten aangedragen op het gebied van de vrijetijdseconomie. Hierbij kwamen een aantal gemeenschappelijke projecten naar voren en ontstonden er nieuwe samenwerkingsverbanden. De input op het plein is samengevoegd en verwerkt in dit document. De komende vijf jaar willen we gezamenlijk inzetten op dit actieprogramma om toerisme en recreatie in de gemeente Losser te versterken.

Structuur actieprogramma

In totaal zijn er op dit moment 47 projecten opgenomen in het actieprogramma. Ze zijn ingedeeld op de korte termijn (1^e jaar), middellange termijn (2^e en 3^e jaar) en lange termijn (4^e en 5^e jaar). Vervolgens zijn ze verdeeld aan de hand van de volgende vijf categorieën:

- Samenwerking en beleid
- Recreatief en cultureel aanbod
- Natuur
- Kernen, wegen en routes
- Communicatie en promotie

Inhoud actieprogramma

Het actieprogramma is een dynamisch document. Dit betekent dat er altijd nieuwe projecten bij kunnen komen en niet-haalbare (of niet gedragen) projecten uitgehaald kunnen worden. Ook kunnen ondernemers en partijen, die niet aanwezig waren op het plein, nieuwe projecten aandragen voor het actieprogramma. Het plein was namelijk wel een goede afspiegeling van de toeristische sector, maar niet per se volledig. Iedereen kan en mag meedoen. Enkele partijen, die niet op het plein aanwezig waren, toonden zelf al initiatief door projecten aan te dragen voor het actieprogramma. Door het actieprogramma bij te houden blijft de inhoud actueel, ook na vijf jaar.

Wilt u een project in het actieprogramma laten opnemen dan horen wij het graag. Voor nu kunt u contact opnemen met Monique Hamers (m.hamers@losser.nl) van de gemeente Losser.

Uitvoering actieprogramma

De beschreven projecten worden opgepakt door de trekkers en de betrokken partijen. Het is mogelijk dat de trekkers van de projecten veranderen naarmate de projecten vorderen. Op dit moment ligt het actieprogramma nog bij de gemeente Losser, maar op termijn wordt de verantwoordelijkheid overgedragen aan het platform R&T dat in oprichting is. Het platform R&T zal de inhoud van het actieprogramma bijhouden en is verantwoordelijk voor de monitoring van de projecten. Regelmatig zal het platform de voortgang van de verschillende projecten checken. Jaarlijks wordt het actieprogramma onder leiding van het platform geëvalueerd en bijgesteld.

Projecten

Korte termijn: 1^e jaar

Samenwerking en beleid

1. Kijkje in elkaars keuken

Beschrijving	Om samenwerking te bevorderen en zicht te krijgen op andermans werkzaamheden, is het idee ontstaan om een kijkje bij elkaar in de keuken te nemen. Op drie maandagen wordt een middag georganiseerd om met een groep van maximaal 30 personen een ronde langs een aantal bedrijven/organisaties te houden. Hier zijn niet alleen recreatieondernemers voor uitgenodigd, maar ook de gemeente Losser, cultuur, Staatsbosbeheer, natuurmonumenten, het waterschap, OPG en LTO.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Cross-sectorale samenwerking▪ Kennismaken (nieuwe) bedrijven/organisaties▪ Begrip voor elkaars werkzaamheden/belangen
Trekker	Paviljoen Lutterzand in afstemming met VVV
Betrokken partijen	Recreatieondernemers, natuurorganisaties, cultuur, OPG en LTO
Periode	februari 2016 – april 2016
Geschatte kosten	-

2. Oprichting platform recreatie & toerisme

Beschrijving	Op het moment bestaat er nog geen overlegstructuur voor recreatie en toerisme in de gemeente Losser, waar alle belangenpartijen aan deelnemen. Er is wel duidelijk uitgesproken dat hieraan behoefte is. Daarom wordt er op korte termijn een platform opgericht met vertegenwoordigers uit de verschillende branches (gemeente Losser, cultuur, recreatieondernemers, natuurmonumenten, OPG, LTO en waterschap). De leden van dit platform communiceren de inhoud van het actieprogramma naar hun eigen achterban en ze faciliteren de monitoring. Het is ook de insteek om het platform een juridische status en adviesrol te geven, mocht er budget vrijgemaakt kunnen worden. Hierover beslist de gemeenteraad in het voorjaar van 2016.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Vertegenwoordiging belangenpartijen R&T▪ Juridische status▪ Aanspreekpunt R&T▪ Kennisdeling▪ Draagvlak actieprogramma▪ Monitoring actieprogramma▪ (mogelijk) adviesrol n.a.v. budget uit toeristenbelasting
Trekker	Gemeente Losser
Betrokken partijen	Iedereen
Periode	februari 2016 – juni 2016
Geschatte kosten	-

3. Cittaslow

Beschrijving	Cittaslow is het internationale keurmerk voor gemeenten die op het gebied van leefomgeving, landschap, streekproducten, gastvrijheid, milieu, infrastructuur, cultuurhistorie en behoud van identiteit tot de top behoren. Door een Cittaslow netwerk te creëren, kunnen gemeenten samenwerken om de kwaliteit van leven te verbeteren door het authentieke te koesteren en nieuwe technieken in te zetten die vooruitgang mogelijk maken.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Groot netwerk van soortgelijke gemeenten▪ Profileren als rustige gemeente met focus op natuur

Trekker	Gemeente Losser
Betrokken partijen	-
Periode	april 2016 – maart 2017
Geschatte kosten	-

4. Vrijtijdseconomie als werkgever

Beschrijving	Een van de doelstellingen van de gemeente Losser in het coalitieakkoord is om meer arbeidsplaatsen te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De verblijfseconomie voorziet in laaggeschoolde werkgelegenheid en is hier dus uitermate geschikt voor. De gemeente Losser wil van het platform R&T een inspanningsverplichting vragen om de komende jaren mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een werkplek of opleidingsplek te bieden bij recreatieve en toeristische bedrijven.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3 tot 5 werkplekken voor mensen tot de arbeidsmarkt ▪ Participatie van alle doelgroepen ▪ Hogere werkgelegenheid ▪ Minder uitkeringen
Trekker	Platform R&T
Betrokken partijen	Gemeente Losser, ondernemers en Stichting WIL.
Periode	april 2016 – maart 2017
Geschatte kosten	-

Recreatief en cultureel aanbod

5. Geopark Twente

Beschrijving	Ortageo Groep wil Geopark Twente oprichten. Twente kan hierdoor een nieuwe groep toeristen lokken door het natuur- en cultuurhistorische erfgoed beter te ontsluiten. Hierbij wordt ook de samenwerking gezocht met Duitsland, omdat geologie niet bij de grens stopt. De gemeente Losser fungeert als pilot voor het project.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oprichting Geopark Twente ▪ Educatie ▪ Nieuw recreatief aanbod ▪ Vermengen van natuur- en cultuurhistorisch erfgoed
Trekker	Ortageo Groep
Betrokken partijen	Gemeente Losser, Bad Bentheim, Cibap en andere belangenpartijen.
Periode	vanaf februari 2016
Geschatte kosten	-

6. Gemeentebrede evenementen- en cultuurkalender

Beschrijving	Vanuit de VVV, recreatieondernemers, evenementenorganisaties en culturele partijen is er een behoefte aan een evenementenkalender waarin alles staat wat er in de gemeente Losser te doen is. Dit overzicht geeft ook inzicht op verschillende evenementen op dezelfde datum zijn gepland.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inzicht evenementen in de gemeente Losser ▪ Kunst- en cultuuragenda ▪ Spreiding evenementen over het jaar
Trekker	VVV
Betrokken partijen	Alle partijen die een evenement organiseren in de gemeente Losser
Periode	vanaf februari 2016
Geschatte kosten	-

7. Gidsen Losser

Beschrijving	Er worden nieuwe gidsen opgeleid die rondleidingen kunnen gaan geven in het dorp in combinatie met de Martinustoren. Daarnaast een boekje met historische informatie ontwikkelen waarmee mensen een speurtocht door dorp Losser kunnen doen.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Vast aanbod van rondleidingen▪ Speurtocht▪ Boekje met historische informatie▪ Extra gasten/inwoners die kennismaken met het dorp Losser
Trekker	VVV
Betrokken partijen	CML en Historische Kring Losser
Periode	februari 2016 – april 2016
Geschatte kosten	-

8. Smokkelen

Beschrijving	De gemeente Losser, en met name Overdinkel, heeft een interessant verleden met smokkelen. De werkgroep Schatkamer van Twente wil hier graag meer aandacht aan besteden. Onlangs heeft een student van de Saxion Hogeschool een onderzoek gepresenteerd naar mogelijke product-markt-partner-combinaties voor het thema smokkelen in de gemeente Losser. Deze moeten uitgewerkt worden.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Nieuw aanbod op het thema smokkelen:<ul style="list-style-type: none">○ Smokkelroute○ Smokkelboek▪ Door smokkelen Overdinkel meer aandacht
Trekker	Klankbordgroep Schatkamer van Twente: <ul style="list-style-type: none">▪ Smokkelroute (Camping De Bergboer)▪ Smokkelboek (Hallo Losser)
Betrokken partijen	Inwoners, scholen, historische verenigingen, Duitsland en ondernemers
Periode	februari 2016 – december 2016
Geschatte kosten	-

9. Twentse Wandel4daagse

Beschrijving	Vanaf dit jaar organiseert AdHocWerk samen met drie andere partijen (Erve Kraesgenberg, Steenfabriek de Werklust en De Landgoedboerderij) de Twentse Wandel4daagse. Tot op heden organiseerde iedere organisatie zelfstandig de eigen wandeldagen, maar nu gebeurt dit dus onder een gezamenlijke noemer.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Nieuw wandelevenement▪ Bekendheid op Twentse schaal
Trekker	AdHocWerk
Betrokken partijen	Erve Kraesgenberg, Steenfabriek de Werklust, De Landgoedboerderij VVV, OPG, LTO, natuurorganisaties en horecaondernemers.
Periode	februari 2016 – december 2016
Geschatte kosten	-

10. Mogelijkheden onderzoeken Sportnatuur

Beschrijving	Het onderzoeken van de mogelijkheden voor een nieuw te ontwikkelen recreatiepark in Losser. Voor sportnatuur worden alle facetten van sport ondersteund, door gebruik te maken van de aanwezige natuurlijke omgeving en sportaccommodaties. Of het nu gaat om fysieke, mentale, emotionele of spirituele welzijn.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Nieuw recreatief aanbod▪ Versterking culturele en sportieve infrastructuur▪ Spin-off naar horeca

Trekker	Ondernemend Losser
Betrokken partijen	Gemeente Losser, scholen, inwoners en andere belangenpartijen
Periode	februari 2016 – april 2021
Geschatte kosten	-

11. Grensoverschrijdend kunstweekend

Beschrijving	Om kunst en cultuur in de gemeente Losser meer op de kaart te zetten, is het idee geopperd om een grensoverschrijdend kunstweekend te organiseren. Hiermee creëer je nieuw aanbod en haal je nieuwe recreanten en toeristen naar de gemeente.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunst en cultuur meer op de kaart in de gemeente Losser ▪ Hoogwaardig aanbod voor nieuwe recreanten en toeristen
Trekker	Kunstroute Losser & Overdinkel
Betrokken partijen	Horeca, kunstenaars en verblijfsrecreatie (ook in Duitsland)
Periode	april 2016 – december 2016
Geschatte kosten	-

12. Historie in de gemeente Losser

Beschrijving	De gemeente Losser heeft een rijke historie. Samen met de historische verenigingen wordt gekeken hoe deze historie beleefbaar gemaakt kan worden voor toeristen. Dit voegt een extra dimensie toe aan het toeristisch profiel van de gemeente. In dit project staat de beleving van het historische gebied centraal.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Beleving van historie van de gemeente ▪ Samenwerking met historische verenigingen ▪ Verjaardagsfeesten van kerndorpen
Trekker	Gemeente Losser
Betrokken partijen	Historische verenigingen en andere belangenpartijen
Periode	april 2016 – maart 2017
Geschatte kosten	-

Natuur

13. Zandverstuiving Zandbergen in ere herstellen

Beschrijving	Met een aantal kleine aanpassingen kan de zandverstuiving in natuurgebied de Zandbergen weer in ere hersteld worden (bijv. verwijdering hekwerk). Om dit te realiseren moet op korte termijn een plan worden opgesteld.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kwaliteitsverbetering natuurgebied de Zandbergen ▪ Zandbergen nog interessanter voor recreanten en toeristen ▪ Verbinding met Duitsland
Trekker	Vogelwerkgroep Losser
Betrokken partijen	Gemeente Losser en andere geïnteresseerde partijen
Periode	februari 2016 – december 2016
Geschatte kosten	-

14. Projectgroep Lutterzand

Beschrijving	Het Lutterzand is een bekend natuur/recreatie gebied binnen de Gemeente Losser. De Dinkel, het reliëf en de aanwezige natuur trekken jaarlijks veel mensen/recreanten aan. Echter het eigendomsrecht is versnipperd. Een wandelroute loopt bijvoorbeeld over grond van verschillende terreineigenaren. Op dit moment komen er steeds meer gebreken in o.a. de wandelroutes. Er ontstaan gevaarlijke situaties doordat het wandelpad pal naast de steile
---------------------	---

	Dinkel oevers gelegen ligt, bewegwijzering is niet meer in orde en er ontstaan onduidelijke situaties door veel verschillende bordjes van terreineigenaren. Dit kan beter door een goede zonering van recreatie waarin de onkosten samen gedeeld/opgevangen moeten worden. Daarnaast kan er nagedacht worden over het opnemen van de afzonderlijke routes in het wandel- en fietsnetwerk.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projectgroep opstellen ▪ Oplossen gevaarlijke situaties op recreatiepaden ▪ Opnemen van routes in wandel- en fietsnetwerk ▪ Gebiedseigen bebodingslijn opzetten ▪ Samenwerken op het gebied van bebodding en routes,
Trekker	Gemeente Losser
Betrokken partijen	Staatsbosbeheer, OPG, LTO, grondeigenaren, Waterschap en andere geïnteresseerde partijen
Periode	februari 2016 – april 2019
Geschatte kosten	-

15. Dinkelevenement

Beschrijving	Een 2-daags wandelevenement in het Dinkeldal tussen Gronau en Nordhorn, door de gemeente Losser en een stukje Dinkelland. Zo'n wandelevenement moet onderscheidend zijn van andere wandelactiviteiten in Twente en Nederland, waardoor publiek er speciaal voor naar toe gaat en zich zulke dagen als mooie Losserse dagen kan herinneren. Uniek is de Dinkel, een riviertje dat qua natuurschoon zich onderscheidt en qua naam ook nog melodieus klinkt.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kennismaking met het natuurschoon van de gemeente Losser, De Dinkel en de horeca ▪ Overnachtingen ▪ Koppelen aan andere activiteiten zoals kunstroute, de Welp, Drielandsteen ▪ Wandelen door gebieden die 1x per jaar speciaal voor dit evenement worden open gesteld, zoals boerenland, natuurgebied. ▪ Koppeling met de Duitse steden trekt meer Duits publiek aan en wellicht Euregionale subsidies.
Trekker	Florilympha
Betrokken partijen	Waterschap, OPG, LTO, VVV, natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, gemeente Losser, Duitse grensgebieden en andere geïnteresseerde partijen
Periode	april 2016 – april 2017
Geschatte kosten	-

16. Realisatie natuurgebied De Welp

Beschrijving	Vlakbij Losser ligt de Welp, een mooi stukje natuurgebied waar de Dinkel doorheen stroomt. Het gebied staat regelmatig onder water als de Dinkel buiten haar oevers treedt. Dit project heeft tot doel om een permanente inrichting van het natuurgebied De Welp te realiseren met een waterplas.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kwaliteitsverbetering De Welp ▪ De Welp nog interessanter voor recreanten en toeristen
Trekker	Vogelwerkgroep Losser
Betrokken partijen	OPG, LTO, VVV, natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, gemeente Losser en andere geïnteresseerde partijen
Periode	april 2016 – april 2017
Geschatte kosten	-

Kernen, wegen en routes

17. Grensoverschrijdende fietsroute vanuit Overdinkel

Beschrijving	Er is behoefte aan het realiseren van een grensoverschrijdende fietsroute zodat Overdinkel en zijn prachtige omgeving beter op de toeristische kaart gezet worden. Dit door gebruik te maken van het fietsknooppunten netwerk.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Mooie fietsroute Overdinkel en omgeving▪ Impuls voor toerisme en horeca in Overdinkel
Trekker	Dorpsraad Overdinkel
Betrokken partijen	VVV, ondernemers Overdinkel, gemeente Losser
Periode	februari 2016 – mei 2016
Geschatte kosten	-

18. Wegenbeleidsplan inclusief recreatieve infrastructuur

Beschrijving	In 2015 is gestart met het proces om een nieuw beleidsplan Wegen op te stellen. In dit beleidsplan Wegen wil de gemeente, naast technische en financiële aspecten, veel meer dan in het verleden kijken naar de “maatschappelijke meerwaarde” die zij kan bereiken met het beheer en onderhoud van wegen en bermen in het buitengebied en met name ook met de recreatieve infrastructuur. Hieronder vallen routenetwerken en andere recreatieve infrastructuur. Ook wordt er gekeken naar knelpunten en ontbrekende schakels in routes. De wegenlegger is hierbij een belangrijk instrument. Deze wordt geactualiseerd. Verder wordt gekeken naar de huidige inrichting van wegen en paden in relatie tot het gebruik en de functie ervan. Om inzichtelijk te krijgen hoe de infrastructuur in het buitengebied wordt gebruikt en beleefd zijn in 2015 een tweetal sessies gehouden. In 2016 krijgt dit een vervolg.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Optimalisatie gebruik, inrichting en onderhoud van wegen en recreatieve infrastructuur.▪ Vanuit het beleidsveld “Wegen” optimaal bijdragen aan de strategische gemeentelijke beleidsdoelen.▪ Wegenlegger actualiseren▪ Vaststellen van beleidskeuzes inzake de invulling van de gemeentelijke taken op beleidsveld.
Trekker	Gemeente Losser, team IBOR
Betrokken partijen	Dorpsraden, Stichting Cumela, Waterschap, KHN, HKL, OPG, Veiligheidsregio Twente, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Landschap Overijssel, LTO, Regio Twente, VVV, EVO, TLN Regio Oost, MKB Twente, Routebureau Twente en de gemeente Losser.
Periode	mei 2016 – december 2016
Geschatte kosten	-

19. Knelpunten recreatieve infrastructuur

Beschrijving	In de gemeente zijn er verscheidende wandel- en fietsroutes die niet volledig zijn of niet op elkaar aansluiten. Waar liggen deze knelpunten en hoe kunnen ze opgelost worden? Hiervoor wil de gemeente met de verschillende belangenpartijen om tafel om te kijken wat de mogelijkheden zijn.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Oplossen van knelpunten en ontbrekende schakels▪ Duurzame oplossingen knelpunten▪ Beter recreatieve infrastructuur
Trekker	Gemeente Losser
Betrokken partijen	OPG, LTO, particuliere landeigenaren, Routebureau Twente en omliggende gemeenten (ook Duitsland).
Periode	mei 2016 – december 2016
Geschatte kosten	-

20. Parapluplan Losser

Beschrijving	Samen met Centrum Management Losser heeft de gemeente het initiatief genomen om een zogenaamd Parapluplan voor het centrum op te stellen. In dit overkoepelende plan willen gemeente en CML, samen met andere betrokkenen, in vier samenhangende onderdelen verwoorden wat nodig is om een kwaliteitsslag in het centrum te kunnen maken. De vier onderdelen van het Parapluplan zijn: Centrumvisie Losser, Openbare ruimte, Gevels en Dienstverlening/Gastvrijheid.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Kwaliteitsimpuls Losser▪ Losser aantrekkelijker voor inwoners, recreanten en toeristen
Trekker	Gemeente Losser en CML
Betrokken partijen	Inwoners en ondernemers.
Periode	februari 2016 – december 2016
Geschatte kosten	-

21. Smokkelen plein Kulturhus Overdinkel

Beschrijving	is het nieuwe Kulturhus in Overdinkel klaar, waarbij een link wordt gelegd met de interessante smokkelhistorie van het dorp. De dorpsraad Overdinkel wil het thema smokkelen een plek geven op het plein voor het Kulturhus. Voor de financiering wordt gezocht naar subsidies.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Smokkelhistorie zichtbaar▪ Plein Kulturhus ontmoetingsplek▪ Link met smokkelroute
Trekker	Dorpsraad Overdinkel
Betrokken partijen	Inwoners, ondernemers en gemeente Losser
Periode	februari 2016 – september 2016
Geschatte kosten	-

22. Inrichtingsplan kern De Lutte

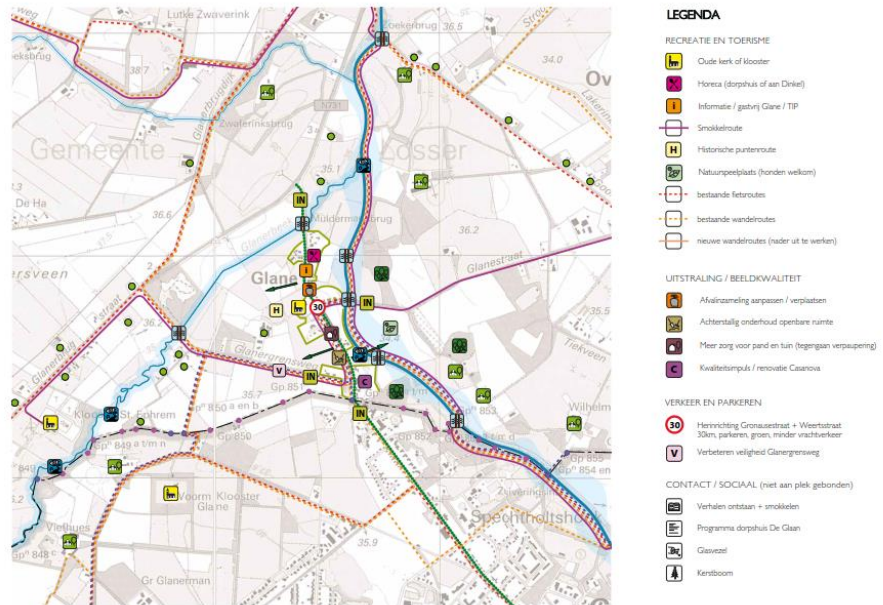
Beschrijving	Vanuit het MIP (integraal meerjaren investerings- en onderhouds-programma voor de openbare ruimte) zijn onder andere rioolvervangingen gepland in een deel van de Dorpstraat en is groot onderhoud gepland aan de verharding in de Lossersestraat. Daarnaast zijn de komende 3 tot 5 jaar maatregelen gepland in diverse woonstraten. Het voornemen is erop gericht om deze onderhoudsmaatregelen aan te grijpen om méér te doen dan alleen groot onderhoud. Dit is een kans om in de komende jaren, stap voor stap, te komen tot een kwaliteitsimpuls in de kern De Lutte en daarmee De Lutte nog aantrekkelijker te maken voor inwoners, bezoekers, recreanten en toeristen.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Het bereiken van een kwaliteitsimpuls in het centrum van De Lutte▪ Het centrum van De Lutte aantrekkelijker maken voor inwoners, bezoekers, recreanten en toeristen
Trekker	Gemeente Losser, team IBOR
Betrokken partijen	Dorpsraden, ondernemersverenigingen, VVV, Routebureau Regio Twente, e.a.
Periode	Planvorming vanaf zomer 2016. Daarna gefaseerde uitvoering, afhankelijk van nadere besluitvorming door college en gemeenteraad.
Geschatte kosten	-

23. Kwaliteitsimpuls Glane

Beschrijving	In het kader van “Kies je Kans” heeft Glane in 2014 een dorpsagenda met uitvoeringsplan opgesteld. Deze dorpsagenda is ambitieus en vooral op de woonkern zelf gericht. De komende jaren spelen er echter een aantal belangrijke ontwikkelingen in de directe omgeving van Glane (o.a. rondom de Dinkel en vanuit het MIP). Door deze ontwikkelingen middels een gebiedsproces met elkaar en met de dorpsagenda in verbinding te brengen
---------------------	--

zijn er kansen om te komen tot een kwaliteitsimpuls in de kern Glane en directe omgeving. In 2015 is er reeds een aanvang gemaakt met een verkenning naar de kansen en mogelijkheden. Medio 2016 wordt deze eerste verkenning, samen met andere betrokken, verder uitgebouwd naar de genoemde gebiedsontwikkeling.

KWALITEITSIMPULS

Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kwaliteitsimpuls Glane ▪ Glane aantrekkelijker maken voor inwoners, bezoekers, recreanten en toeristen
Trekker	Gemeente Lossler, teams IBOR en BSP
Betrokken partijen	Dorpsraad Glane, Provincie Overijssel, Waterschap, Routebureau, Staatsbosbeheer, Initiatiefnemers Smokkelroute en Gronau.
Periode	april 2016 – december 2016
Geschatte kosten	-

Communicatie en promotie

24. Besloten Facebookgroep recreatie en toerisme

Beschrijving	Om de samenwerking en communicatie te bevorderen, wordt een besloten facebookgroep opgericht. Ondernemers, organisaties en andere partijen kunnen voor deze groep uitgenodigd worden en hebben de mogelijkheid om op die manier informatie te delen.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samenwerking verschillende partijen recreatie en toerisme ▪ Snelle informatiedeling ▪ Online netwerk
Trekker	VVV
Betrokken partijen	Iedereen
Periode	februari 2016
Geschatte kosten	-

25. Plattegrond Lossler

Beschrijving	De VVV en CML willen graag een duidelijke plattegrond van Lossler om uit te delen aan inwoners, bedrijven en toeristen.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Duidelijk overzicht van de dorpskern Lossler

	<ul style="list-style-type: none"> Service en gastheerschap voor inwoners, bedrijven en toeristen
Trekker	VVV
Betrokken partijen	CML en gemeente Losser
Periode	februari 2016 – april 2016
Geschatte kosten	-

26. Instameet

Beschrijving	Met dit bijzondere initiatief wil Losser laten zien hoe mooi het wel niet is in de Schatkamer van Twente. Instagram is een snelgroeiend netwerk voor het delen van foto's. De 40 fotografen worden rondgeleid langs fotogenieke plekken in Losser met als doel om dit te delen met hun volgers. En dat zijn er vaak veel.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> Promotie van de omgeving Bredere bekendheid bij nieuwe doelgroepen
Trekker	VVV
Betrokken partijen	Gemeente Losser en andere belangenpartijen
Periode	februari 2016 – mei 2016
Geschatte kosten	

27. Online infrastructuur

Beschrijving	Er is meer mogelijk om de vrijetijdseconomie online te promoten. Hiervoor is een sterke online infrastructuur nodig met een regelmatige update van content. Niet alleen een website is belangrijk, maar ook social media, beoordelingswebsites en apps zijn interessante communicatiekanalen.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> Website VVV omzetten naar nieuwe stijl Social media bijhouden: Facebook, Pinterest en Instagram Gevulde toeristische database Gemeente Losser zichtbaar op beoordelingswebsites (Zoover, Tripadvisor en Holidaycheck) Online evenementenkalender
Trekker	VVV
Betrokken partijen	Iedereen
Periode	februari 2016 – december 2016
Geschatte kosten	-

28. Duitse vertaling promotiemateriaal

Beschrijving	De gemeente Losser ligt aan de grens met Duitsland. Er zijn interessante mogelijkheden om meer Duitse gasten naar de gemeente halen. Op het moment zijn nog weinig brochures, flyers en online pagina's beschikbaar in het Duits. Een eerste stap is dus om het bestaande materiaal te vertalen, zodat het voor Duitsers makkelijker wordt om aan informatie te komen.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> Goede promotie in Duitsland
Trekker	VVV
Betrokken partijen	CML en recreatieondernemers
Periode	februari 2016 – april 2016
Geschatte kosten	-

29. Evaluatie en communicatie Schatkamer van Twente

Beschrijving	De Schatkamer van Twente is de profilering van de gemeente Losser, ontstaan vanuit de geologische en historische schatten die de gemeente rijk is. Ook biedt de schatkamer de mogelijkheid om vanuit andere invalshoeken aan te haken. Aan de ene kant is de schatkamer de profilering van de lokale toeristische sector binnen het Twentse Landgoed van Nederland, maar aan
---------------------	--

	de andere kant is het een middel om partijen en inwoners met elkaar te verbinden. In 2015 heeft een student van Saxion Hogeschool een onderzoek uitgevoerd naar de samenwerking binnen de Schatkamer van Twente. Naar aanleiding daarvan zijn een aantal aanbevelingen gedaan. Om meer partijen aan te laten sluiten bij de Schatkamer, is het belangrijk om de profilering te evalueren en sterker samen te communiceren.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Beter begrip van de schatkamer ▪ Bredere uitdraging van de schatkamer ▪ Sterkere samenwerking onder dezelfde noemer
Trekker	Klankbordgroep Schatkamer van Twente
Betrokken partijen	Gemeente Losser, inwoners, ondernemers, culturele organisaties en bedrijven
Periode	april 2016 – augustus 2016
Geschatte kosten	-

30. Inwoners ambassadeurs maken

Beschrijving	Op het moment zijn de inwoners van de gemeente Losser nog te weinig op de hoogte van het gevarieerde aanbod aan horeca, cultuur, wandelen, fietsen en recreëren. Door inwoners te betrekken bij recreatie en toerisme gaat het ook meer leven. Een voorbeeld hiervan is het thema Smokkelen.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inwoners op de hoogte van aanbod in de gemeente ▪ Inwoners trots op gemeente ▪ Ambassadeurs: meer mond-tot-mond reclame
Trekker	VVV
Betrokken partijen	Hallo Losser, Dorpsraden, inwoners en andere belangenpartijen
Periode	april 2016 – december 2016
Geschatte kosten	-

31. Welkomspakket nieuwe inwoners

Beschrijving	Om nieuwe inwoners welkom te heten en op de hoogte te brengen van het (recreatieve) aanbod in de gemeente Losser, is het idee ontstaan om een welkomspakket aan te bieden met een plattegrond, toeristisch magazine, bonnenboekje en fiets- en wandelroutes.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Betrokken inwoners ▪ Inwoners op de hoogte van aanbod in de gemeente
Trekker	VVV
Betrokken partijen	CML, recreatieondernemers en inwoners.
Periode	vanaf april 2016
Geschatte kosten	-

32. Bonnenboekje Losser

Beschrijving	Promotie van alle ondernemers in het centrum van Losser. Duidelijk welk aanbod er is, met kortingsbon per ondernemer.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promotie van winkeliers ▪ Zichtbaarheid aanbod centrum van Losser
Trekker	CML
Betrokken partijen	VVV, recreatieondernemers
Periode	vanaf april 2016 – april 2017
Geschatte kosten	-

Middellange termijn: 2^e en 3^e jaar

Samenwerking en beleid

33. Regulier overleg platform recreatie & toerisme

Beschrijving	In het eerste jaar van het actieprogramma is het platform recreatie en toerisme opgericht. Dit platform overlegt nu structureel om de uitvoering van het actieprogramma te monitoren en waar nodig bij te sturen. Ook wordt door de deelname van OPG en LTO gezamenlijk gekeken naar oplossingen m.b.t. routes en gebruik van grond.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Monitoring actieprogramma▪ (mogelijk) adviesrol▪ Duurzame oplossingen m.b.t. knelpunten
Trekker	Platform R&T
Betrokken partijen	Belangenpartijen op het gebied van recreatie en toerisme
Periode	vanaf juli 2016
Geschatte kosten	-

34. Evaluatie en bijstellen actieprogramma

Beschrijving	Om het succes van het actieprogramma te waarborgen is het belangrijk om de eerste periode (2,5 jaar) te evalueren en bij te stellen waar nodig. Hierbij wordt gekeken naar de afgeronde projecten, de ontwikkeling in de werkgelegenheid, het aantal overnachtingen en de samenwerking tussen verschillende partijen. Ook kan er gekeken worden naar nieuwe projecten voor in het actieprogramma.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Evalueren eerste helft actieprogramma▪ Herdefiniëren doelen▪ Actualiseren actieprogramma▪ Nieuwe projecten
Trekker	Platform R&T
Betrokken partijen	Belangenpartijen op het gebied van recreatie en toerisme
Periode	september 2018
Geschatte kosten	-

Recreatief en cultureel aanbod

35. Evenementen: midzomernachtloop en tour de natuur

Beschrijving	Natuurmonumenten wil graag nieuwe evenementen in de gemeente Losser organiseren waarbij de natuur centraal staat. Tijdens een Midzomernachtloop kan er geld opgehaald worden (d.m.v. sponsoren) ten behoeve van het beheer van de natuur. Tour de natuur moet nog een invulling krijgen.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Nieuw recreatief aanbod<ul style="list-style-type: none">○ Midzomernachtloop○ Tour de natuur
Trekker	Natuurmonumenten
Betrokken partijen	LTO, landeigenaren, gemeente Losser, VVV en overige belangenpartijen
Periode	mei 2017 – april 2019
Geschatte kosten	-

36. Ontsluiting vuilnisbelt Tiekerveen Overdinkel tot belevingstuin

Beschrijving	Buiten de kern van Overdinkel wordt het Tiekerveen vaak genoemd. Dit veengebied was vroeger een van de fraaie plekken van het dorp maar door de komst van de vuilnisbelt is er weinig meer van de vroegere kwaliteit van
---------------------	--

	deze plek over. Nu deze plek niet meer actief in gebruik is als vuilnisbelt, is de wens van een deel van de bevolking te onderzoeken of deze plek weer enigszins hersteld kan worden in de oude staat. Teruggeven aan de natuur en toeristisch interessant maken is toch wel de wens voor de toekomst.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kwaliteitsimpuls Overdinkel ▪ Nieuw recreatief aanbod voor recreanten en toeristen
Trekker	Dorpsraad Overdinkel
Betrokken partijen	Gemeente Losser en overige belangenpartijen.
Periode	mei 2017 – april 2019
Geschatte kosten	-

37. Reünieproject

Beschrijving	Het plan is door middel van een cafetariamodel een meerwaarde te creëren van de Steenfabriek, het openluchttheater, Erve Kraesgenberg en eventueel de Staringgroeve. Dit kan allemaal geschaard worden onder het thema 'reünie'. Families, bedrijven, scholen of verenigingen kunnen naar de gemeente Losser toe komen om een reünie te houden.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recreatief aanbod verbinden ▪ Impuls voor erfgoedinstellingen ▪ Bekendheid gemeente Losser
Trekker	Ondernemend Losser
Betrokken partijen	Steenfabriek de Werklust, Erve Kraesgenberg, Openluchttheater Brilmansdennen, Staringgroeve en de VVV
Periode	mei 2017 – april 2019
Geschatte kosten	-

38. Elkweervoorzieningen

Beschrijving	Om recreanten en toeristen altijd wat te kunnen bieden, moet er gekeken worden naar toeristisch-recreatieve voorzieningen die onafhankelijk van het weer bezocht kunnen worden. Op Noordost-Twente verband is hier al onderzoek naar gedaan.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bestaand aanbod zichtbaar maken ▪ Nieuw recreatief aanbod ▪ Toeristen stimuleren om ook met minder goed weer naar Losser te komen
Trekker	VVV
Betrokken partijen	Alle belangenpartijen
Periode	mei 2017 – april 2019
Geschatte kosten	-

Kernen, wegen en routes

39. Fietsvriendelijke route Losser - Enschede

Beschrijving	Er is geen vrij liggend fietspad van Losser naar Enschede. De huidige route verloopt via de reguliere weg. Om het dorp Losser een nieuwe impuls te geven door toeristen uit Enschede te trekken, kan er onderzocht worden of een vrij liggend fietspad tot de mogelijkheden behoort.
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Goede fietsroute van Losser naar Enschede ▪ Impuls voor toerisme in Losser
Trekker	Ondernemend Losser
Betrokken partijen	Routebureau Twente, gemeente Losser, gemeente Enschede, LTO, OPG en overige belangenpartijen
Periode	mei 2017 – april 2019
Geschatte kosten	-

40. Wandel – en fietsroute Losser – De Lutte - Lutterzand

Beschrijving	Om Losser, De Lutte en het Lutterzand toeristisch beter met elkaar verbinden, is er behoefte aan een wandel- en fietsroute tussen de drie locaties. Dan wordt het aantrekkelijker om vanuit De Lutte ook nog naar Losser en het Lutterzand te gaan, en visa versa.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Goede wandel – en fietsroute van Losser naar De Lutte en het Lutterzand▪ Spreiding toerisme
Trekker	VVV
Betrokken partijen	Routebureau Twente, gemeente Losser, LTO, landeigenaren en overige belangenpartijen
Periode	mei 2017 – april 2019
Geschatte kosten	-

41. Grensoverschrijdende mountainbikeroute

Beschrijving	Om ook te kunnen mountainbiken in Duitsland wordt er onderzocht of het mogelijk is om samen met Gronau en Bad Bentheim een mountainbikeroute op te zetten die gekoppeld is aan het mountainbikenetwerk van Twente.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Grensoverschrijdende mountainbikeroute gekoppeld aan mountainbikenetwerk Twente▪ Sterker mountainbikenetwerk
Trekker	Gemeente Losser
Betrokken partijen	LWC, Stadtmarketing Gronau, Tourist Info Bad Bentheim, Routebureau Twente, LTO en OPG.
Periode	mei 2017 – april 2021
Geschatte kosten	-

42. Voortzetting plannen Losser, De Lutte en Glane

Beschrijving	Kwaliteitsimpuls Losser, De Lutte en Glane
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Losser, De Lutte en Glane aantrekkelijker voor recreanten en toeristen
Trekker	Gemeente Losser
Betrokken partijen	Dorpsraden, inwoners en ondernemers
Periode	mei 2017 – april 2019
Geschatte kosten	-

Communicatie en promotie

43. Evaluatie van promotie en communicatie

Beschrijving	Na 2.5 jaar is het tijd om de promotionele activiteiten te evalueren.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Nieuwe gerichte promotionele activiteiten▪ Inspelen op nieuwe ontwikkelingen
Trekker	VVV
Betrokken partijen	Schatkamer van Twente en overige belangenpartijen
Periode	mei 2017 – april 2019
Geschatte kosten	-

Lange termijn: 4^e en 5^e jaar

Samenwerking en beleid

44. Twentebrede samenwerking

Beschrijving	Op lange termijn moet de toeristische structuur in Twente geëvalueerd worden. Hoe zit het met een regionaal bureau voor toerisme en wat gebeurt er met de huidige VVV's? Wat doen andere gemeenten?
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Duidelijke toeristische structuur▪ Gemeente Losser profiteert van regionale samenwerking
Trekker	Gemeente Losser in samenwerking met de Regio Twente
Betrokken partijen	VVV, Platform R&T, Schatkamer van Twente en overige belangenpartijen
Periode	mei 2019 – april 2021
Geschatte kosten	-

45. Evaluatie en nieuw actieprogramma

Beschrijving	Wat heeft het actieprogramma opgeleverd? Het is belangrijk om na vijf jaar te kijken welke successen er zijn behaald en wat er eventueel beter kan. Er kan dan ook weer gekeken worden welke nieuwe projecten er in het actieprogramma moeten.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Evalueren actieprogramma▪ Herdefiniëren doelen▪ Nieuwe projecten
Trekker	Platform R&T
Betrokken partijen	Belangenpartijen op het gebied van recreatie en toerisme
Periode	april 2021
Geschatte kosten	-

Kernen, wegen en routes

46. Drielandsteen bereikbaar voor wandelaar

Beschrijving	De Drielandsteen staat op het punt waar Nederland, Nedersachsen en Nordrhein-Westfalen samenkomen. Het is een in Bentheimer zandsteen uitgevoerde driehoekige paal (nr. 1) uit 1659 met de wapens van het graafschap Bentheim, de provincie Overijssel en bisschop Bernard van Galen, vorst-bisschop van Munster. Doel is om de Drielandsteen toeristisch te ontsluiten en aan te laten sluiten op de smokkelroute.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Bereikbaarheid Drielandsteen▪ Nieuw recreatief aanbod
Trekker	Gemeente Losser
Betrokken partijen	Losserse Wieler Club, Routebureau Twente, OPG, LTO, Duitse deelstaten en overige belangenpartijen
Periode	mei 2019 – april 2021
Geschatte kosten	-

47. Twents wandel- en fietsnetwerk

Beschrijving	Om de toerist in de toekomst nog gastvrij te kunnen verwelkomen is het nodig om knelpunten op te lossen, het huidige aanbod beter te vermarkten en om te investeren in nieuwe routes. Dit moet op Twentse schaal gebeuren, in samenwerking met Duitsland. Waar liggen de knelpunten? Waar zijn verbeteringen mogelijk. Zo kan toerisme over de regio beter verspreid worden en worden landeigenaren minder belast.
Doelen	<ul style="list-style-type: none">▪ Duurzame oplossingen voor knelpunten

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vermarkting huidige routes ▪ Nieuwe routes ▪ Spreiding routes en toeristen ▪ Agrariërs minder belasten
Trekker	Routebureau Twente en gemeente Losser
Betrokken partijen	LTO, landeigenaren en overige belangenpartijen
Periode	mei 2019 – april 2021
Geschatte kosten	-

Financiën

In paragraaf 4.5. van het beleidsplan recreatie en toerisme zijn de financiën voor het actieprogramma uiteengezet. .